

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci žalobců: **a) J. S. a b) M. S.**, oba bytem Z. Z. 37, oba zastoupeni doc. JUDr. Ing. Milanem Pekárkem, CSc., advokátem se sídlem Stamicova 18, Brno, proti žalovanému: **Státní pozemkový úřad**, se sídlem Husinecká 11a, Praha 3, za účasti: 1. MERO ČR, a.s., se sídlem Veltruská 748, Kralupy nad Vltavou, 2. Ing. M. M. a 3. J. M., oba bytem B. 14, B., 4. A. P., bytem Z. Z. 12, 5. Ing. D. K. a 6. Ing. J. K., oba bytem F. 9, B., 7. M. M. a 8. E. M., oba bytem U. 4, B., 9. V. F., bytem Za Š. 503, V. B., o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1.10.2015, č.j. SPU 427126/2015, sp.zn. 2RP10267/2015-202001,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á.**
- II. Žalobci **n e m a j í p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á.**
- IV. Osoby zúčastněné na řízení **n e m a j í p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se žalobou domáhají zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 1.10.2015, č.j. SPU 427126/2015, sp.zn. 2RP10267/2015-202001, jakož i jemu předcházejícího rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Jihomoravský kraj ze dne 20.2.2015, č.j. SPU 078593/2015.

I. Podstata věci

Rozhodnutím ze dne 1.10.2015 žalovaný zamítl odvolání podané žalobci a potvrdil rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Jihomoravský kraj (dále jen „pozemkový úřad“) ze dne 20.2.2015 o schválení návrhu jednoduché pozemkové úpravy v k.ú. Z. Z., a to podle § 11 odst. 4 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o pozemkových úpravách).

II. Shrnutí argumentace žalobců

Žalobci namítají, že pozvánka, která svolávala všechny účastníky pozemkových úprav na jednání, které se mělo konat dne 26.6.2013, nezmiňovala, že se bude provádět doplnění sboru zástupců. Jednání se účastnilo 15 účastníků způsobilých hlasovat (z cca 34 účastníků). Náhradníkem byl zvolen M. S. (neboť jeden ze členů sboru zástupců byl vážně nemocen) a později se stal členem sboru zástupců. Tato volba tedy byla předem připravována. K tomu žalobce navrhuje vyslechnout svědka.

Žalobci dále namítají, že jsou pozemkové úřady vůči nim „zaujaté“, neboť na základě žaloby podané žalobci v roce 2004 bylo původní rozhodnutí o pozemkových úpravách zrušeno rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 12.6.2006. Zaujatost dovozují z toho, že veškeré jejich návrhy jsou odmítány s tím, že s nimi nesouhlasí vlastníci dotčených pozemků, zatímco návrhy jiných osob, které se týkají pozemků ve vlastnictví žalobců, jsou přijímány.

Dále žalobci namítají, že vlastníkem části pozemku p.č. x, na němž se nachází účelová komunikace, se stala soukromá osoba (namísto obce), která však již nyní brání užívání účelové komunikace veřejností.

Žalobci také namítají nesoulad s účelem pozemkových úprav podle § 2 zákona o pozemkových úpravách, neboť namísto původních 203 parcel vzniklo nyní 248 parcel. Další roztržštění pozemkové držby podle žalobců nepřispívá k racionálnímu hospodaření na pozemcích.

Žalobci tedy navrhuji zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného i jemu předcházejícího rozhodnutí prvostupňového. Na svém procesním stanovisku žalobci setrvali po celou dobu řízení.

III. Shrnutí argumentace žalovaného a některých osob na řízení zúčastněných

Žalovaný ve svém vyjádření nesouhlasí s jednotlivými žalobními body a považuje je za nedůvodné. Žalobu proto navrhuje zamítnout. I on na svém procesním stanovisku setrval po celou dobu řízení před zdejší soudem.

Osoby na řízení zúčastněné č. 2, 3 a 4 ve svém vyjádření souhlasily s požadavkem žalobců na zachování účelové komunikace na pozemku p.č. x.

IV. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

Zdejší soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).

V souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (k tomu srovnej rozsudek ze dne 13.2.2009, č.j. 7 As 26/2007-278, nebo rozsudek ze dne 16.6.2010, č.j. 9 As 31/2010-117, oba dostupné na www.nssoud.cz) zdejší soud nejdříve podotýká, že řízení o pozemkových úpravách je správním řízením (§ 24 odst. 1 zákona o pozemkových úpravách), jedná se však o řízení velmi specifické. To je způsobeno především předmětem tohoto řízení, ve kterém jde o změnu vlastnického práva a jiných věcných práv k pozemkům v řádech stovek případů, tak i okruhem účastníků, kdy je toto řízení většinou vedeno s mnoha desítkami osob, ale především jeho samotným účelem. Účel předmětného řízení, který vyplývá z § 2 zákona o pozemkových úpravách, totiž charakterizuje předmětné řízení jako řízení ve veřejném zájmu. Dané konečně pramení rovněž ze skutečnosti, že toto řízení je vždy zahajováno z moci úřední (§ 6 odst. 2 zákona o pozemkových úpravách), přestože podnět k zahájení mohou vyslovit právě vlastníci pozemků nadpoloviční výměry zemědělské půdy v dotčeném katastrálním území.

Veřejný zájem je nutno shledávat jednak v účelu řízení o zajištění podmínek pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství a zvýšení ekologické stability krajiny, navíc i ve vytvoření podmínek pro racionální hospodaření vlastníků půdy. K této problematice se již vyjadřoval také Ústavní soud, např. v nálezu ze dne 27.5.1998, sp.zn. Pl. ÚS 34/97, publikovaném pod č. 152/1998 Sb. Závěry uvedené v tomto plenárním nálezu se sice vztahují k předcházející úpravě

pozemkových úprav [tj. k zákonu č. 284/1991 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „starý zákon o pozemkových úpravách“)], jsou však použitelné i pro účinnost právě aplikované právní úpravy, neboť ta je vystavěna na stejných principech. V citovaném nálezu je mimo jiné uvedeno, že „...je nepochybně ve veřejném zájmu, aby byla odstraněna nepřehlednost ve vlastnických a užívacích vztazích, napravení dlouhodobě neřešeného chaotického právního stavu...“ Právě z důvodů existence převažujícího veřejného zájmu na předmětném řízení je na základě zákona o pozemkových úpravách omezeno vlastnické právo jednotlivých vlastníků pozemků, které je nutno v rámci pozemkových úprav řešit.

K otázce veřejného zájmu a omezení vlastnického práva v souvislosti s pozemkovými úpravami Ústavní soud ve výše uvedeném nálezu konstatoval, že pozemkové úpravy nelze ztotožnit s pojmem vyvlastnění; ve své podstatě se totiž jedná o hromadnou dobrovolnou směnu vlastnických práv dotčených pozemků. Nicméně dále uvedl, že se jedná o natolik intenzivní zásah do stávajících vlastnických vztahů k nemovitostem, že při jeho realizaci je nutno uplatňovat ústavní kautely vyplývající z čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, které připouštějí vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva pouze ve veřejném zájmu, na základě explicitního zákonného zmocnění a za odpovídající náhradu. Ústavní soud uvedl, že „čl. 11 Listiny na ústavně právní úrovni zaručuje vlastnické právo, tj. právně zabezpečuje, že každý může být vlastníkem a nikdo ve svém vlastnictví nesmí být diskriminován ve vztahu k jiným vlastníkům, jak již Ústavní soud konstatoval v usnesení ve věci sp. zn. II. ÚS 249/95. Tento princip napadená ustanovení (starého zákona o pozemkových úpravách – pozn. soudu) neporušují. Čl. 11 odst. 1 totiž neobsahuje generální klauzuli omezení vlastnického práva zákonem, proto na něj navazují další odstavce reglementující taxativně možnosti omezení. Mezi ně patří podmínky pro vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva (čl. 11 odst. 4). Z výše formulovaných důvodů nelze přisvědčit navrhovatelům, že zásahy do vlastnického práva postrádají veřejný zájem. Naopak důsledky dlouhodobě neřešených vztahů a jejich poměrně vysoká četnost neumožňují dokončení pozemkových úprav. Přitom je nepochybně evidentní, že pozemkové úpravy jsou determinovány souborem veřejných zájmů, z nichž je dominujícím zájem na dalším rozvoji zemědělské výroby při respektování odůvodněných ekologických požadavků“.

V souladu s tímto názorem se již dříve vyjádřil i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 21.3.2007, č.j. 5 A 27/2002 – 86 (dostupném na www.nssoud.cz). V citovaném rozsudku (opět ovšem ve vztahu ke starému zákonu o pozemkových úpravách) Nejvyšší správní soud uvedl, že „z vlastního vymezení cíle a účelu pozemkových úprav plyne celková náročnost tohoto procesu, projevující se např. v tom, že se neaplikují lhůty podle správního řádu, jeho náklady platí stát, atd. Posouzení, zda bylo skutečně dosaženo cílů a účelu pozemkových úprav, přitom

nespadá jen do sféry jednotlivých účastníků, nýbrž celé společnosti, což se projevuje i existencí veřejného zájmu na provádění pozemkových úprav“.

Ve vztahu k veřejnému zájmu a samotnému procesu schvalování návrhu pozemkových úprav dále Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku uvedl: *„Obdobně i z vlastního procesu schvalování návrhu pozemkových úprav plyne, že podle § 9 odst. 4 zákona o pozemkových úpravách (starého zákona o pozemkových úpravách, totožně § 11 odst. 4 zákona o pozemkových úpravách – pozn. soudu) je rozhodující souhlas s navrženými pozemkovými úpravami vlastníky, kteří představují 2/3 výměry půdy dotčené pozemkovými úpravami (podle zákona o pozemkových úpravách vážené hlasy vlastníků alespoň 3/4 výměry půdy pozemků pojatých do pozemkové úpravy – pozn. soudu). V tomto případě však nezbyvá vlastníkům v menšině, než provedení pozemkových úprav respektovat. A to jednak proto, že souhlas dali vlastníci představující požadovanou většinu výměry zahrnutých pozemků, ale také s ohledem na veřejný zájem na provedení pozemkových úprav; především však i proto, že by podle požadavků přiměřenosti, vyjádřených v § 8 odst. 6 zákona o pozemkových úpravách (starého zákona o pozemkových úpravách, dnes § 10 zákona o pozemkových úpravách – pozn. soudu) ve spojení s § 12 nařízení vlády č. 4/2000 Sb., neměli být zasaženi na svých právech podstatným způsobem, neboť i k jejich prospěchu byly pozemkové úpravy plánovány a provedeny. I těmto vlastníkům má realizace pozemkových úprav přinést užitek, byť se sami můžou cítit poškozeni a znevýhodněni. Podmínky k racionálnímu hospodaření je třeba též posuzovat nejen z hlediska jednotlivých vlastníků, ale též k celku a ke všem vlastníkům. Nelze je posuzovat zcela jednotlivě a individuálně; racionálnější hospodaření, i s ohledem na zmíněný veřejný zájem, musí být většinové“.*

Z uvedeného je tedy zřejmé, že každý vlastník nemovitostí vstupujících do pozemkové úpravy musí akceptovat nově nastolený stav, bylo-li ho dosaženo správným procesním postupem a byly-li současně dodrženy zákonem stanovené podmínky, omezení a regulativy. Nejvyšší správní soud pak ve svém rozsudku ze dne 16.6.2010, č.j. 9 As 31/2010 – 117, dospěl k závěru, že *„nesouhlas stěžovatelů s věcným uspořádáním nemovitostí ve schváleném návrhu pozemkové úpravy, který byl v dané věci schválen vlastníky 94,4 % výměry půdy dotčené navrhovanou komplexní pozemkovou úpravou, nemůže vést k závěru o nezákonnosti rozhodnutí o jejím schválení (§ 11 odst. 4 zákona o pozemkových úpravách), neopírá-li se o tvrzení o porušení shora uvedených zákonných požadavků vyplývajících z § 10 téhož zákona. Na věci nic nemění ani skutečnost, že stěžovatelé s řízením nesouhlasili a nikdy nedali k předmětnému řízení souhlas. Z ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) zákona o pozemkových úpravách totiž vyplývá, že účastníky řízení o pozemkových úpravách jsou vlastníci pozemků, které jsou dotčeny řešením v pozemkových úpravách podle § 2 a fyzické a právnické osoby, jejichž vlastnická nebo jiná věcná práva k pozemkům mohou být řešením pozemkových úprav přímo dotčena; za takové osoby se nepovažují vlastníci, pro jejichž pozemky se v pozemkových úpravách pouze obnovuje soubor*

geodetických informací podle § 3 odst. 2 citovaného zákona. Stěžovatelé jsou vlastníci pozemků spadajících do katastrálního území (dotčeného pozemkovými úpravami – pozn. soudu), a proto se automaticky, bez jejich výslovného souhlasu, stali účastníky předmětného řízení o komplexních pozemkových úpravách“.

Právě uvedené se stalo východiskem zdejšího soudu při posuzování jednotlivých žalobních námitek.

IV.a

Žalobci předně namítali pochybení pozemkového úřadu, který v pozvánce na jednání konané dne 26.6.2013 neuvedl, že bude probíhat volba do sboru zástupců.

Podle § 5 odst. 5 zákona o pozemkových úpravách si vlastníci pozemků řešených v pozemkových úpravách zvolí sbor zástupců, který zastupuje vlastníky v rozsahu činností uvedených v § 5 odst. 8 tohoto zákona, popřípadě jedná za vlastníky na základě a v rozsahu jejich zmocnění. Sbor se volí po zahájení řízení o pozemkových úpravách na úvodním jednání. Pro účely volby sboru připadá spoluvlastníkům jen 1 hlas. Sbor je zvolen nadpoloviční většinou přítomných vlastníků. O volbě sboru pozemkový úřad učiní zápis. Při jednoduchých pozemkových úpravách lze od volby sboru upustit. Nepodaří-li se sbor při komplexních pozemkových úpravách ani opakovaně zvolit a trvá-li potřeba těchto úprav, lze od volby sboru upustit. Sbor zaniká dnem nabytí právní moci rozhodnutí podle § 11 odst. 8 zákona o pozemkových úpravách.

Podle odst. 6 citovaného ustanovení členství ve sboru nesmí být odmítnuto vlastníkov, jehož pozemky zahrnují alespoň 10 % z výměry pozemků, na kterých budou prováděny pozemkové úpravy, pokud o to požádá nejpozději v den konání volby sboru. Dalším nevoleným členem sboru je ředitel pozemkového úřadu nebo jím pověřený pracovník pozemkového úřadu a zástupce obce. Sbor zvolí ze svého středu předsedu, který svolává schůze sboru a řídí jejich jednání.

Podle odst. 7 citovaného ustanovení počet členů sboru, který musí být lichý, stanoví pozemkový úřad v rozsahu 5 až 15 členů podle celkového počtu vlastníků a podle rozsahu řešeného území. Pro případ úmrtí nebo odstoupení člena sboru se na úvodním jednání zvolí 1 náhradník sboru.

Podle odst. 8 citovaného ustanovení sbor spolupracuje při zpracování návrhu pozemkových úprav, posuzuje jeho jednotlivé varianty a navrhovaná opatření, vyjadřuje se k plánu společných zařízení, k podaným připomínkám v průběhu pozemkových úprav, k návrhu pozemkových úprav a uděluje souhlas s ustoupením od požadavku na uhrazení rozdílu ceny podle § 10 odst. 2. Sbor může před vydáním rozhodnutí podle § 11 odst. 8 stanovit priority realizace společných zařízení.

Podle § 7 zákona o pozemkových úpravách pozemkový úřad svolá úvodní jednání, na které pozve účastníky (§ 5) a další vlastníky pozemků v předpokládaném obvodu pozemkových úprav. Seznámí je s účelem, formou a předpokládaným obvodem pozemkových úprav. Na určení obvodu a formy pozemkových úprav se nevztahuje správní řád. Na tomto jednání pozemkový úřad projedná postup při stanovení nároků vlastníků (§ 8), popřípadě další otázky významné pro řízení o pozemkových úpravách.

Podle § 2 v rozhodnou dobu účinné vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 545/2002 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech návrhu pozemkových úprav, po zahájení řízení o pozemkových úpravách následuje úvodní jednání. Svolání tohoto úvodního jednání lze z důvodu hospodárnosti řízení provést současně s oznámením o zahájení pozemkových úprav. Oznámení o svolání úvodního jednání se doručuje do vlastních rukou osob uvedených v § 7 zákona o pozemkových úpravách (odst. 1). Na úvodním jednání se poskytují přítomným účastníkům informace o podstatných skutečnostech zjištěných při přípravě řízení o pozemkových úpravách. Pokud nebude na úvodním jednání zvolen sbor zástupců vlastníků pozemků, pozemkový úřad na základě většinového názoru přítomných vlastníků určí místo, od něhož bude měřena vzdálenost pozemků, nebude-li možno měřit vzdálenost od původní usedlosti (odst. 2).

Z uvedených ustanovení plyne, že sbor zástupců zastupuje vlastníky pozemků dotčených pozemkovými úpravami při jednání se zpracovatelem a působí jako poradní orgán v procesu pozemkových úprav. Sbor zástupců je zásadně volen na úvodním jednání. Na toto jednání jsou zváni všichni účastníci a další vlastníci pozemků v předpokládaném obvodu pozemkových úprav. Soud se ztotožňuje se žalobci, že jednání konané dne 26.6.2013 bylo třeba vnímat jako *de facto* „nové úvodní jednání“. Ostatně správní orgán prvního stupně k tomu také tak přistoupil a pozval k němu všechny účastníky (to žalobci nerozporují). Se žalobci lze souhlasit i v tom, že do pozvánky mohl pozemkový úřad uvést, že bude probíhat volba do sboru zástupců. Podle soudu totiž pozemkový úřad musel v době tvorby pozvánky vědět, že v daném případě náhradník zvolen nebyl, přestože zákon o pozemkových úpravách v § 5 odst. 7 zvolení náhradníka vyžaduje. Nebylo tedy třeba provádět žalobci navržený důkaz výslechem svědka M. S.

Se žalobci se však soud nemůže ztotožnit v tom, že pokud tak pozemkový úřad neučinil a do pozvánky tuto skutečnost neuvedl, jedná se o vadu řízení, pro kterou je třeba napadené rozhodnutí zrušit.

Zákon o pozemkových úpravách ani v rozhodnou dobu účinná prováděcí vyhláška totiž nestanovují náležitosti pozvánky k úvodnímu jednání (zákon pouze uvádí, že „pozemkový úřad pozve účastníky (§ 5) a další vlastníky pozemků v

předpokládaném obvodu pozemkových úprav“, a vyhláška pak požaduje, aby byla pozvánka na jednání doručena do vlastních rukou). Lze tedy dovodit, že i pozvánka, která by neobsahovala jednotlivé body programu, ale toliko sdělení, že se bude konat úvodní jednání týkající se řízení o konkrétních pozemkových úpravách, by byla pozvánkou zákonnou. Navíc § 5 odst. 5 zákona o pozemkových úpravách výslovně připouští, aby v případě jednoduchých pozemkových úprav bylo od volby sboru zástupců upuštěno.

Ostatně ani od 1.2.2014 účinná vyhláška Ministerstva zemědělství č. 13/2014 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech návrhu pozemkových úprav, která se na dané řízení ještě nepoužila, náležitosti pozvánky na úvodní jednání nestanoví. V jejím § 7 je toliko uvedeno, že po zahájení řízení o pozemkových úpravách pozemkový úřad svolá úvodní jednání. Svolání tohoto úvodního jednání lze z důvodu hospodárnosti řízení provést současně s oznámením o zahájení pozemkových úprav (odst. 1). Na úvodním jednání se poskytnou účastníkům přítomným na tomto jednání informace o podstatných skutečnostech zjištěných při přípravě řízení o pozemkových úpravách a informace o cílech a postupu při provádění pozemkových úprav (odst. 2).

Pokud tedy zákon ani prováděcí vyhláška nestanovily povinnost do pozvánky na úvodní jednání uvést veškeré body programu tohoto jednání, nelze označit pozvánku, v níž chybělo sdělení, že bude probíhat volba do sboru zástupců, za pozvánku nezákonnou. Ostatně ani žalobci neuvedli, s jakým ustanovením jakého předpisu je tato skutečnost v rozporu. V daném případě bylo podstatné a dostatečné, že pozemkový úřad na jednání všechny účastníky sezval (to žalobci nepochybně). Pokud se pak někteří jednání nezúčastnili, nelze to přičítat k tíži pozemkovému úřadu, ale toliko jim. Tato námitka tedy nebyla shledána důvodnou.

Nemusela-li pozvánka obsahovat sdělení, že bude probíhat volba do sboru zástupců, nebylo třeba zjišťovat, zda pozemkový úřad věděl, že budou dva členové sboru rezignovat. Soud tedy nepovažoval za potřebné provádět důkaz výsledkem Ing. M. S.

Namítají-li žalobci v replice, že měl být zvolen náhradníkem žalobce a) a nikoli M. S., neboť právo hlasovat mělo jen 11 členů, tak tuto námitku poprvé uplatnili až v doplnění žaloby ze dne 18.3.2016, tedy po lhůtě k podání žaloby. Jedná se tak o námitku opožděnou, kterou se soud zabývat nemůže (§ 71 odst. 2 a § 72 odst. 1 s.r.s.). To samé je pak třeba uvést i ve vztahu k dalším námitkám zpochybňujícím platnost volby, které žalobci uvedli až v podané replice (dne 22.6.2016). I tyto námitky jsou podány opožděně. Rovněž požadavek, aby „soud prověřil“, zda s návrhem pozemkových úprav skutečně souhlasili vlastníci $\frac{3}{4}$ výměr dotčených pozemků (který soud vnímá jako žalobní námitku, že tomu tak nebylo), uplatnili žalobci až v podané replice, a tedy po lhůtě k podání žaloby, a to přesto, že již v prvostupňovém rozhodnutí

bylo uvedeno, že návrh odsouhlasili vlastníci 92,84 % celkové řešené výměry pozemků.

Vzhledem k uvedenému nebylo třeba provádět dokazování čestným prohlášením žalobce a) ani dalšími listinami, které se vztahovaly k jednání ze dne 26.6.2013 a k volbě sboru zástupců.

IV.b

Dále žalobci namítají, že vlastníkem části pozemku p.č. x, na němž se nachází účelová komunikace, se stala „soukromá osoba“ (namísto obce), která však již nyní brání užívání účelové komunikace veřejností.

Žalovaný k tomu uvedl, že v lokalitě Klínek jsou pozemky nové zpřístupněny vedlejšími polními cestami C7-1 a C7-2.

Žalobci v replice uvedli, že nic nenamítají ohledně zpřístupnění lokality na Klínku, ale svoji námitku směřují k cestě vedoucí do údolí ve směru k Rosicím.

Při jednání žalobce a) předmětnou cestu identifikoval na plánu společných zařízení procházejícím správním spisem a kromě toho i na výkresu, kterým soud provedl důkaz. Z plánu společných zařízení přitom vyplynulo, že část této cesty je jako vedlejší polní cesta vedena (označena je jako C4-1). Pokud jde o část cesty, která od potoka zatáčí doprava směrem k obci a následně doleva směrem k chatě druhé a třetí osoby na řízení zúčastněné, tak ta jako cesta vyznačena není. Podle vyjádření žalovaného na jednání soudu je tomu tak proto, že se nachází částečně na pozemcích mimo obvod pozemkových úprav a že zde nebylo důvodu navrhnout společná zařízení.

Předně je třeba uvést, že obvod pozemkových úprav v daném řízení nebyl zpochybněn, a proto se soud touto otázkou zabývat nemohl. Přesto však soud považuje za vhodné uvést, že obvod pozemkové úpravy (tj. území dotčené pozemkovými úpravami) stanoví pozemkový úřad; zahrne do něj pozemky, které jsou nezbytné pro dosažení cílů pozemkové úpravy a obnovy katastrálního operátu, s přihlédnutím k požadavkům vlastníků pozemků, příslušné obce a katastrálního úřadu. Podle § 7 zákona o pozemkových úpravách se na určení obvodu pozemkových úprav nevztahuje správní řád. Podle § 177 správního řádu je však i na tuto činnost třeba aplikovat základní zásady činnosti správních orgánů podle § 2 až § 8 správního řádu. Stanovení obvodu pozemkových úprav tedy není ponecháno na libovůli pozemkového úřadu, ale z hlediska dodržení základních zásad správního řízení může být podrobeno soudnímu přezkumu. Pozemkový úřad přitom s předpokládaným obvodem pozemkových úprav seznámí účastníky a další vlastníky pozemků v tomto předpokládaném obvodu pozemkových úprav na úvodním jednání. Účastníci (případně i opomenutí účastníci) a

vlastníci pozemků tedy mohou stanovený obvod pozemkových úprav zpochybnit. To se však v daném případě nestalo.

Pokud pak jde o žalobní námitku, jak ji žalobci uplatnili v žalobě, tak samotná skutečnost, že se vlastníkem části pozemku pod veřejnou účelovou komunikací stane fyzická osoba, ještě neznamená, že tím tato komunikace zaniká. Jestliže podle žalobců průjezdu na této komunikaci kdokoli neoprávněně brání, není to řízení o pozemkových úpravách, kde by žalobci (případně další osoby, kterým je v průjezdu bráněno) mohli takovou námitku účinně uplatnit. Jinak řečeno: to, že určitý pozemek není pozemkovými úpravami řešen jako cesta, neznamená, že na takovém pozemku nemůže být (fakticky i právně) umístěna veřejně přístupná účelová komunikace. Otázky existence takové komunikace však mohou být předmětem samostatného správního řízení bez ohledu na výsledky pozemkových úprav. Tuto námitku tak soud důvodnou neshledal.

IV.c

Žalobci dále namítají, že jsou pozemkové úřady vůči nim „zaujaté“.

Jestliže žalobci tuto „zaujatost“ dovozují z toho, že veškeré jejich návrhy jsou odmítány s tím, že s nimi nesouhlasí vlastníci dotčeného pozemku, zatímco návrhy jiných osob, které se týkají pozemků ve vlastnictví žalobců, jsou přijímány, nelze s nimi souhlasit. Z takto obecně formulovaného tvrzení nelze žádný nestandardní (natož „zaujatý“) přístup správních orgánů vůči žalobcům dovodit.

K tomu, aby soud mohl uvážít, zda se správní orgány k žalobcům skutečně chovaly „zaujatě“, museli by žalobci konkrétní (nezákonné či rovnost porušující) postupy tvrdit a dokládat. Soudní řízení správní je totiž ovládáno dispoziční zásadou. Je tedy na žalobcích, aby v podané žalobě nastavili referenční rámec přezkumu správního rozhodnutí, jímž je soud vázán (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20.12.2005, č.j. 2 Azs 92/2005 – 58, publ. pod č. 835/1996 Sb. NSS). Míra precizace žalobních bodů do značné míry předurčuje, jaké právní ochrany se žalobcům u soudu dostane. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu správní soud přistoupí a posoudí ho. Není namístě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24.8.2010, č.j. 4 As 3/2008 – 78, publ. pod č. 2162/2011 Sb. NSS). Vzhledem k tomu, že žalobci žádné konkrétní tvrzení neučinili, mohl soud tuto jejich námitku posoudit toliko v obecné rovině a důvodnou ji neshledal.

Návrh žalobců, aby soud „věnoval pozornost korespondenci“ žalobce a) s pozemkovým úřadem, přitom není řádný důkazním návrhem. Není totiž zřejmé, a to ani z písemných podání žalobců předcházejících jednání soudu, ani z vyjádření na

jednání soudu, jakou konkrétní korespondenci (čeho se měla týkat, kdy měla probíhat a jaký měla mít vztah k nyní posuzované věci) měli žalobci na mysli.

IV.d

Žalobci dále namítají, že schválený návrh pozemkových úprav není v souladu s účelem pozemkových úprav podle § 2 zákona o pozemkových úpravách.

Podle § 2 zákona o pozemkových úpravách se pozemkovými úpravami ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy. V těchto souvislostech původní pozemky zanikají a zároveň se vytvářejí pozemky nové, k nimž se uspořádávají vlastnická práva a s nimi související věcná břemena v rozsahu rozhodnutí podle § 11 odst. 8. Současně se jimi zajišťují podmínky pro zlepšení kvality života ve venkovských oblastech včetně napomáhání diverzifikace hospodářské činnosti a zlepšování konkurenceschopnosti zemědělství, zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství zejména v oblasti snižování nepříznivých účinků povodní a řešení odtokových poměrů v krajině a zvýšení ekologické stability krajiny. Výsledky pozemkových úprav slouží pro obnovu katastrálního operátu a jako neopomenutelný podklad pro územní plánování.

Z uvedeného plyne, že samotná skutečnost, že pozemkovými úpravami vzniklo více pozemků, než kolik jich do pozemkových úprav vstupovalo, bez dalšího neznámá, že došlo k porušení citovaného ustanovení a že pozemkové úpravy nevytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy. Pouhé navýšení počtu pozemků totiž nemusí znamenat, že nebudou pozemky racionálně využívány. Soud se ztotožňuje se žalovaným, že zákon o pozemkových úpravách dělení pozemků (a tedy vznik nových pozemků) umožňuje a např. v případě reálného rozdělení spoluvlastnických podílů může být takový postup zcela v souladu s požadavkem na racionální hospodaření s pozemky.

Jak již uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21.3.2007, č.j. 5 A 27/2002 – 86: „*Podmínky k racionálnímu hospodaření je třeba posuzovat nejen z hlediska jednotlivých vlastníků, ale též k celku a ke všem vlastníkům. Nelze je posuzovat zcela jednotlivě a individuálně; racionálnější hospodaření, i s ohledem na zmíněný veřejný zájem, musí být většinové*“. Otázku naplnění podmínky racionálního hospodaření je tedy třeba posuzovat vždy ve vztahu k většině vlastníků pozemků dotčených pozemkovými úpravami.

Pokud v daném případě s předloženým návrhem souhlasili vlastníci 92,84 % výměry pozemků pozemkovou úpravou řešených (což je uvedeno v prvostupňovém rozhodnutí a žalobci tuto skutečnost účinně nezpochybnili), současně zákon

o pozemkových úpravách požaduje souhlas vlastníků alespoň 3/4 výměry půdy pozemků pojatých do pozemkové úpravy, nelze jinak, než dospět ke stejnému závěru, jako učinil Nejvyšší správní soud ve shora citovaném rozsudku ze dne 21.3.2007, tj. že *„nezbývá vlastníkům v menšině, než provedení pozemkových úprav respektovat. A to jednak proto, že souhlas dali vlastníci představující požadovanou většinu výměry zahrnutých pozemků, ale také s ohledem na veřejný zájem na provedení pozemkových úprav“*. Byť by tedy na některých nových pozemcích po pozemkové úpravě nebyly vytvořeny racionální podmínky pro hospodaření, nijak by to nemohlo zákonnost napadeného rozhodnutí zvrátit, neboť ve vztahu k většině dotčených pozemků byl cíl zakotvený v § 2 zákona o pozemkových úpravách (tj. vytvoření podmínek pro racionální hospodaření vlastníků půdy) splněn. Právě to je z hlediska dodržení citovaného ustanovení rozhodující. Splnění tohoto cíle přitom plyne právě ze souhlasu vlastníků více jak 3/4 výměry dotčených pozemků. Ani tato námitka tedy nebyla shledána důvodnou.

V. Závěr

Jak již uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 13.2.2009, č. j. 7 As 26/2007-278, každý vlastník nemovitostí vstupujících do pozemkové úpravy musí akceptovat nově nastolený stav, bylo-li ho dosaženo správným procesním postupem a byly-li současně dodrženy zákonem stanovené podmínky, omezení a regulativy (§ 10 zákona o pozemkových úpravách). V daném případě zdejší soud nezjistil, že by pozemkový úřad postupoval v rozporu se zákonem o pozemkových úpravách, a neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným. Nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou další vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti.

Na závěr lze snad jen znovu ocitovat tu část již opakovaně zmiňovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2007, podle níž i vlastníkům, kteří s pozemkovými úpravami nesouhlasí, *„má realizace pozemkových úprav přinést užitek, byť se sami můžou cítit poškozeni a znevýhodnění“*.

Z právě uvedených důvodů tedy podle zdejšího soudu není žaloba důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. v celém rozsahu zamítl.

VI. Náklady řízení

Soud rozhodl o nákladech řízení účastníků podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobci nebyli ve věci úspěšnými, a proto jim nenáleží právo na náhradu nákladů řízení, to by náleželo procesně úspěšnému – žalovanému. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému v souvislosti s řízením vznikly náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti, proto mu náhrada nákladů řízení nebyla přiznána.

Osobám zúčastněným na řízení nebyla soudem uložena žádná povinnost, v souvislosti s jejímž plněním by jim náklady mohly vzniknout. Zdejší soud tak rozhodl, že tyto osoby nemají právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 5 s.ř.s.).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 22. září 2017

Za správnost vyhotovení:
R. L.

David Raus, v.r.
předseda senátu